

HELLO

MY NAME IS

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

ВИБРАНІ ВІРШІ

/з моїх самвидавних видань/

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

ВИБРАНІ ВІРШІ

/ З моїх Самвидавних видань/

Світлана Кузьменко

САМВИДАВ

Торонто 2005

СТІЛЬКИ ДИВО-ДЕРЖАВ НА ПЛАНЕТІ!

Стільки диво-держав на планеті.
Кожна чимось комусь чарівна:
Де в народу свої естафети...
А вітчизна в людини одна.

Там вона батьківщини частинка -
Лист у древа народу гіллі -
І клітинка її, і кровинка,
Своїх предків пилинка землі.

2004

Світлана Кузьменко

НА АСКОЛЬДОВІЙ МОГИЛІ

Я прийшла поклонитись історії краю свого.
У цій тиші врочистій і зелені буйно весняній.
Бачу долю близького далекого мого,
Я, маленька частинка його, вже давно тут
ніким нечекана.

Як у пам'яті з рідним єднаюсь душею -
Знаю доля моя вже на другій півкулі землі -
У любові до світу, весни і до пари-своєї
Заливаються трелями в зелені поруч молоді
солов'ї.

. . .

Давно звідси я...
Тут коріння моє...

Що цей день принесе
на дорогах моїх -
річ у думці веду із собою...

... і тому, що на світі
відносно все -
я ж так легко могла
бути кожним із них,
а вони - стати мною.

Світлана Кузьменко

МОДЕРНА МОДА

Нові проєкти і нові ідеї -
Короткочасні, змінні і химерні.
На протязі історії всієї
У кожний час були часи модерні.

Учора щось підносили до зірки,
Хвала йому складалася прерізна...
Змінили моду і для неї мірку!
Вчорашнє стало вже анахронізмом.

До моди у людей іздавна потяг.
Вона в руках у спритного грача.
А кожна мода - тільки верхній одяг
На мірку, часто, не з того плеча.

2004

Світлана Кузьменко

. . .

Із давнини - з віків і у віки -
Йде людський рід, із волі і неволі,
Під небом, у якому всім зірки.
І кажуть люди: в кожній - людська доля.

В житті людей багато різних справ.
І труднощів, і клопотів - не менше.
Та хто б комусь інакше не казав -
У душах з Богом людям трошки легше.

2003

Світлана Кузьменко

Коли шукаю із дитинства споминів -
До пам"яті спускаюся глибин
І ранок бачу, тишею наповнений,
У найсвітліший спомин цей один:

Така дзвінка, солодка рання тиша,
Красчок неба у моїм вікні
І гілка яблуні - що ледь вітрець колише -
З промінним зайчиком у спальні на стіні.

1998

Світлана Кузьменко

ЦЕ ТОДІ...

Борисові

Це тоді усе літом завітло.
Так хотіло для нього рости.
І було мені легко і світло
У той вечір з тобою іти.

Уже пам'ять до сну час колише...
І стирає... Та й крихти не стер,
Як твій голос читав ніжні вірші,
Бо я чую ще їх дотепер.

Світлана Кузьменко

ПРО ДВА КРИЛА

Наділено птахам по два крила -
Літати понад землею.
Людині дарована рідна земля -
Безкрила вона без неї.

Птах лише підлетить на одному крилі.
Хтось, немов би з крилом одним:
Коли рідним не став на чужій землі,
А на рідній - зробився чужим.

1998

Світлана Кузьменко

БІЛІ ГОЛУБИ

Світ настав, мов із предиких снів,
Коли змішали з волею сваволю.
А я дивлюсь на голубів
І світло заздрю голубиній долі.

Вгорі гучне вороння, дalebі,
Крильми пречорними закрити хоче небо.
Та доки є ви, білі голуби,
Я знаю, темені боятися не треба.

1998

Світлана Кузьменко

ХРАМ НАДІЇ

І знову доля викинула коник.
Здасться, вже не знаєш - і куди?
Шукаю вогник, як і перше, - вогник.
Той вогник, до якого йти.

Хвала надії і предивній музи.
Я знаю, що коли до них дійду,
Від саява їхнього з повалених ілюзій
Такий, як схожу, храм собі звезу.

1994

Світлана Кузьменко

СЛОВО, ОДНЕ-ЄДИНЕ

Буває, неспокій лине
Звідусіль. Аж темніє тиша.
І раптом - голос людини,
Від якого стає світліше.

Слово, одне-єдине,
Та знаєш - тільки для тебе.
По цілому світу людині
Слова такого треба.

1998

Світлана Кузьменко

ПРО МОВУ

Є мова у запеклих ворогів,
У добрих приятелів, щирих друзів.
І ніжна - як у пари голубів.
І та - яку творцям приносить Муза.

І є співзвучних душ безслівна мова -
Двох рідних душ - з душі і до душі:
На хвилях телепатії розмова
Доносить думки відтінки усі.

2003

Світлана Кузьменко

НАД ОЗЕРОМ ПЕРЕДВЕЧІРНЬОЮ ПОРОЮ

Над озером передвечірньою порою
Прощальне сонце осяває кожну річ.
Кигиче сумно чайка над водою.
За обрій день іде - у ніч...

І біла чайка тужно плаче,
Води торкаючи крилом...
А в далині пливе неначе
Хтось у човні, з одним веслом.

2002-2003

Світлана Кузьменко

. . .

Пообідній літній день
У мелодії пісень,
Незвичайних, неземних...
Благодать пливе у них.

І, немов на світ увесь,
Ллється щастя із небес
Із відерця золотого -
Від самісінького Бога.

1998

Світлана Кузьменко

ПЕРЕВТІЛЕННЯ

Прокричав цілу ніч затривожений птах
Якомсь журбою.
Чи то плакався він, чи то скаржився так,
Біля берега, над водою.

Як уранці взяло сонце день у свій бран -
З мого світлого бачу віконця -
Птах утих. А з-над озера сивий туман
Піднімався у ранковому сонці.

1998

Світлана Кузьменко

У ЖИТТІ ДЕРЕВА, НІБИ ЛЮДИ...

У житті дерева, ніби люди.
В кожного своя в нім боротьба...
Борються одні - за все й усюди.
Другі - як плакуча та верба:

Віти опустилися додолю,
Наче людські руки у хурбі
Тих, чия душа болить від болю,
Може, як й в плакучої верби.

199-

Світлана Кузьменко

. . .

День прийшов у гості із весною
І душа, немов у клітці птах...
От би їй порою отакою
Політати ген по небесах.

Прилетіли з вирію лелеки,
Бо весна і літо настає.
То нічого, що ти десь далеко -
Добре те, що ти на світі є.

Світлана Кузьменко

У ЛИПНЕВОМУ РОЗПАЛІ КЛЕН

У липневому розпалі клен,
Розкішний - зелений, крислатий.
Стоїть між дерев королем
Навпроти мосї хати.

Розлистився літом уповні.
Сонце щедро на листя лине.
А між них вже листок червоний,
Наче перша зморшка в людини.

1998

Світлана Кузьменко

КАНАДСЬКИЙ ІНДІЯНИН

Не відомо, ізвідки й коли -
Перший слід вже заслав довгий час -
Племена індіанські прийшли
На цю землю, найперші із рас.

По безлюдних просторах землі
Раввав між дерев кожний птах,
Повні риби озера були,
Дикі звірі - в полях і лісах.

Не із книг він учився свого.
Його школа - навколишній світ...
Вчили трави і квіти його
Лікувати й зціляти від бід.

Його Бог був постійно із ним,
В кожнім порусі вітру й землі:
Керував у житті його всім
На святій цій і грішній землі.

Його Бог, аби той не знеміг,
І вселив йому віру в цей край...
Щоб не смерті - тут вірити міг:
"У крає вічних ловів був рай".

Та сильніший прийшов чоловік...
В нього інший був звичай і Бог.
До свого кожний з них уже звик -
Стало тісно їм двом для обох.

Чар його індіанських наук -
Вже в далеких легендах, як мла:
Коли в нього ще владний був лук
Й бистра цільна із нього стріла.

2004

Світлана Кузьменко

ОСТАННІ МОГІКАНИ

Тяжко звичка у минуле кане
/а життя із вічних перемін/.
Для її останніх могоканив
Іншого немає узамін.

І вона - утіха їм і рана -
До кінця, на їхні всі роки.
Індіанське плем"я могоканив
Символом лишилось на віки.

1998

Світлана Кузьменко

СТАРИЙ ВОЇН

Давно за ним лишилися бої
І клич сурми, яка до них скликала.
Тепер у думках він своїх:
Про перемог колишніх славу.

Про час, що проминув, коли здавалось -
Нічого недосяжного немає...
А правнучатко поруч долі гралось...
У пам"яті сурма далека грала...

1998

Світлана Кузьменко

СВІТЕ СВІТЛИЙ ПОВСЮДИ...

Світе світлий повсюди,
У людей Ти один.
Та несуть тобі люди
Стільки ран і руїн.

На усе Ти багатий -
Всім Твоя благодать.
Ти високий, крилатий -
Справжня Божа печать.

І терплячий, як мати,
Що все дітям дає.
Треба світ лікувати,
Поки час іще є.

2004

Світлана Кузьменко

ЦЕРКОВЦЯ

Невеличка церковця за містом.
Час відбив на ній свою печать.
Між дерев у вересневім листі
Пам'ятки минулого стоять.

Поржавіла з часом огорожа.
І у двір давно нема воріт.
Кілька в нім старих надгробків, може,
Як пригадка про той другий світ.

В церкві тихо і багатомовно -
Мова серць глибока і проста,
Як молитва ширісна безмовна
Перед ликом образу Христа.

Думалось: уже й не треба знати -
Чи ставалось тут багато див.
Щоб жила в душі молитви святість,
Час цю церкву людям освятив.

2004

Світлана Кузьменко

РОГНІДА

Любити? - Як?!
Та - бачить Бог - любила
Простити? - Як?!
Але й простить змогла!

Галина Могильницька*

Міжусобиць час вів брат на брата -
Їх сліпила гордості мана.
Вже княжни Полоцької посвята
Князя Володимира жона.

Причаїлась у душі обида,
Гордості не гоїть фіміям,
В монастирській келії Рогніда
Своїм рідним молиться Богам.

Шість синів для Мужа породила,
Не бажала кривдникові зла:
В гордості - по-справжньому любила
І простить по-справжньому змогла.

2003

*/"Рогніда", ліро-епічна історична
поема, Одеса, Альфа-Омега, 2000/

Світлана Кузьменко

СКРИПАЛЬ

В підземному проході у метро,
Де побіч протилежні йдуть дороги,
Стояв і грав скрипаль.

А з ним добро,
Як у казках - багате і убоге.

Давно лишив батьків заможний дім,
В якому цінувалось все на гроші
І де його ніхто не розумів,
Як мрійної весни статечна осінь.

І він пішов у світ - знайти своє...
І ось тому усі його зарібки -
За те, що народивсь таким, як є, -
Вкидали люди у футляр від скрипки.

І навіть тих, хто йшов собі - не руш -
Спиняла гра, у ній жила надія
На здійснення бажань високих душ
Тут, на землі, а не лишень у мрії.

1999

Музику до цього вірша написав
композитор-бард Ігор Якубовський.

Світлана Кузьменко

ПРО ЕЛЕКТРИЧНУ АВАРІЮ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ*

Якісь там кнопки не прийшли до згоди,
Немов би, як на докір чи на глум:
Сучасній техніці, безмірно гордій,
І зупинили електричний струм.

Спинилися між поверхами ліфти,
В метро, у підземеллі, - поїзди
І люди, наче безпорадні діти,
Доріг додому не могли знайти...

Во стало темно-темно: у годину,
Таку близьку, здавалось до вершин
У поступі розумної людини...
А тут ці кнопки зарядили спин...

Про це читали щось колись у мітах...
Та людська пам'ять, мабуть, не тривка...
Тому й нависла над людьми всесвіту
Страшної технології рука.

. . .

Причайлась у темені людська річ...
А так надворі ясно далєбі:
Мільйони вірок світляка в ту ніч,
Як предкам в їх пранервісній добі.

2003

Світлана Кузьменко

* це сталася 14 серпня 2003 року і захопила частину Америки й Канади, включно з їх столицями

ПРО ДОН КІХОТА

В місті боротьби за хліб щоденний
Раптом - невідомо звідки - от:
Небуденний, дивний, незбагнений
Об'явився людям Дон Кіхот.

І ламає принципи й закони,
До яких тут звикли вже давно.
Каже: світ для кожного не повний -
Той, що видно лиш в його вікно.

В місті він одним завдав турботи:
Хто ж іде бороти вітряки?
Ще й чому, як символ в цій роботі,
Дон Кіхот живе уже віки?

А до праці він додав охоти
Другим, що трудилися на гріш.
Накуть, де бувають Дон Кіхоти -
Там стає гуманніш і мудріш.

2004

Світлана Кузьменко

НА ІРАКСЬКИЙ МОТИВ

Звичний хід життя змінив орбіту.
Кажуть їм: до кращого іде.
Тільки ж - пам'ять, давні рідні міти
Із життя не ділися ніде.

Як його, принельця, полюбити?
Зрозуміти суть його ідей? -
Інна мова, розуміння світу,
Інна віра у його людей...

2003

Світлана Кузьменко

Світлана Кузьменко

ПРО ЛИЦАРІВ

Не завжди перемога за спроможцем,
Що прагне силу ствердити свою,
Бо часто може бути переможцем:
Поборений в нерівному бою.

Фізична сила у людини смертна -
Короткочасна вся її яса.
А сила духу лицаря безсмертна -
Бож в ній шляхетні гордість і краса.

Світлана Кузьменко

2003

Світлана Кузьменко

ВИБРАНІ

По правдивих дорогах завжди
Стільки йде нереклямних отих
На голготу - за правду.
Скільки їх! Скільки їх!

Вибирають самі - ці дороги,
Споконвічно, у кожній з епох.
Їхня віра - у справжнього Бога.
Імена їхні знає лиш Бог.

Світлана Кузьменко

МІРИ

Віддаль до неба виширюється
Зором очей, чулістю серць.
Свій початок і свій кінець
В кожному слухові й зорі.

В кожного власні зорі.

. . .

У людей багато необхідностей.
З рівністю чергується нерівність.
Та в усіх - в багатстві чи у бідності -
Є лише одна-єдина гідність.

. . .

Вчить людей учитель і мислитель
Із світлих книг і думання свого.
Та навчить найкраще той навчитель,
Що буває прикладом того.

. . .

Парадокси - направо й наліво.
Як початком - кінець, а кінець - навпаки
І залежить від того, - де право, де
ліво,
У який бік ідеш із якої руки.

1998

Світлана Кузьменко

Кожний день я до тебе пишу по листу
У думках: що в нас трапилось вдома.
Тільки я їх ніколи тобі не пришлю,
Бо адреса твоя невідома.

І не раз у думках я питаю тебе -
Як вагання доходять границі -
Що б сказав ти на це, як повів би себе
У той час на моєму ти місці...

Але де б ти не був - ти і так біля нас.
І без них усе бачиш і знаєш,
Як і всі ті, які відійшли поза час,
Що на кожного з нас десь чекає.

. . .

У думках не пишу більш до тебе листів.
І не там вже давно моє вдома.
Лиш навіки лишився у пам"яті ти,
Хоч адреса твоя невідома.

Світлана Кузьменко

. . .

Я хату на щастя будую
Із дивного світла, із мрій.
Ось-ось, і, здавалось, почну я
І жити в оселі новій.

Будую - у світі я мрійним,
А в дійснім - надію ловлю.
І так, між реальним і мрійним,
Я досі на світі живу.

19--

Світлана Кузьменко

БЕРЕГІНЯ

Стоїть на межі 21-го віку
І знає - життя все: із світла і тьми,
Як знають всі мудрі, іде споконвіку,
Що добрим дано - люд робити людьми.

Вона не творила - ні жасної зброї,
Ні "світ весь зробити щасливим" ідей...
Та світла любов до родини своєї -
Частина любови її до людей.

Як хоче родині своїй благодаті,
І чує спромоги своєї межу,
Говорить: вогонь стережу в своїй хаті -
Для цілого світу його бережу.

. . .

Як вийдуть із хат діти мудрі і добрі -
Добром і любов'ю життя проросте
І кожний побачить майбутнього обрій:
Де світле і добре - навіки святе.

НА ЗАЛИШКАХ ФУНДАМЕНТУ ДЕСЯТИННОЇ ЦЕРКВИ

Г. Щ.

Я стою на залишках фундаменту
Десятинної Церкви -
Тепер - ніби монументу
Її безсмертя.

І, здається, сонце тут мені
Інакше від усіх, що, знаю, на землі,
Як поруч мовить хтось:
люди кажуть уже не від нині -
Постояти на фундаменті Десятинної Церкви
Йде на добро людині.

ПРО КРАСУ

Не шукай краси
Лиш в сяйві діамантів.
І не тільки пишно
Вбраною шукай.

В погляді іскристім,
В серці племенистім,
У простім, буденнім -
Ти її впізнай.

1949

Світлана Кузьменко

НАДІЯ

Багато різних скарбів у людей -
Родина, батьківщина, мрія
Про здійснення солодких їм ідей...
А найкоштовніший - надія.

Без неї тяжко людям у житті,
В його суєтній каруселі...
Вона, як вогник уночі в путі,
І світло у кінці тунелі.

2002

Світлана Кузьменко

БЕЗСМЕРТЯ

Не вірю я, що всі ми проминальні.
Насправді проминальний тільки час.
Бо кожний з нас у вічному єднанні
З усім життям, що лине біля нас.

До чого доторкалась наша думка.
Руки і серця людського тепло.
Не може бути справжньої розлуки
Ні з кимсь, ні з чимсь - що вже колись
було.

1980

Музику до цього твору написав
композитор Роман Бородієвич

Світлана Кузьменко

ЗМІСТ

Стільки диво-держав на планеті.....	1
На Аскольдовій могилі.....	2
Модерна мода.....	3
Із давнини віків.....	4
Коли шукаю із дитинства споминів.....	5
Це тоді.....	6
Про два крила.....	7
Білі голуби.....	8
Храм надії.....	9
Слово одне-єдине.....	10
Про мову.....	11
Над озером передвечірньою порою.....	12
Пообідній літній день.....	13
Перевтілення.....	14
Усжитті дерева, ніби люди.....	15
День прийшов у гості із весною.....	16
У липневому розпалі клен.....	17
Канадський індіанин.....	18
Останні могікани.....	19
Старий воїн.....	20
Світе світлий повсюди.....	21
Церковця.....	22
Рогніда.....	23
Скрипаль.....	24
Про електригну аварію в Канаді.....	25
Про Дон Кіхота.....	26
На іракський мотив.....	27
Про лицарів.....	28
Вибрані.....	29
Міри.....	30
Доброму батькові.....	31
Я хату на щастя будую.....	32
Берегиня.....	33
На залишках фундаменту Десятинної церкви.....	34
Надія.....	35
Про красу.....	36
Безсмертя.....	37

Інші книжки автора:

Івасик і його абетка, дит. кн., ОПЛДМ,
Торонто, 1974;

Новоталалаївські рефлексії, оповідання,
Слово, Торонто, 1976;

Півникова пригода, дит. кн., ОПЛДМ,
Торонто, 1981;

Вічний проростень, поезії, Слово, Торонто,
1981;

У сляві променів, поезії, Слово, 1984;

Казка з березового лісу, дит. кн., перекл.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА, Торонто, 1988;

Івасикова абетка, дит. кн., Либідь,
Київ, 1995;

Живуть на світі добрі звірі, дит. кн.,
перекл. з англ., Організація Українок
Канади, Торонто, 1995;

Волошка у жітніх полях, поезії і перекл.,
Спалах, Київ, 1997;

Білі голуби, поезії, САМВИДАВ, Торонто,
1998.

Берегиня, поезії, САМВИДАВ, Торонто,
1999

Листи до друга, поезії, САМВИДАВ, Торонто,
2002

У моє надвечір'я, поезії, САМВИДАВ,
Торонто, 2005

ПРО ЕЛЕКТРИЧНУ АВАРІЮ В КАНАДІ Й АМЕРИЦІ *

Якісь там кнопки не прийшли до згоди -
Немов би, як на докір чи на глум
Сучасній техніці, швидкій і гордій, -
І зупинили електричний струм.

Спинились враз між поверхами ліфти,
В метро, у підземеллі, - поїзди...
І люди, наче безпорадні діти,
Доріг додому не могли знайти...

Бо стало темно-темно... Це в годину
Таку близьку, здавалось, до вершин
У поступі модерної людини:
А тут ці кнопки зарядили спин...

Про це було вже у пророків, мітах...
Та людська пам'ять, мабуть, не тривка...
Тому й нависла над людьми всесвіту
Страшної технології рука.

Причаїлась у темені людська річ...
А надворі так ясно, далєбі:
Бо мільйони зірок світили в ту ніч
Із незмірно глибокого неба.

2003

* яка сталася в серпні 2003

Ольгана Кузьменко

